

Yttrande över betänkandet Ett förbättrat system mot arbetskraftsexploatering m.m. (SOU 2021:88)

(Ju2021/03785)

Inledning

Hovrätten har granskat utredningen utifrån de utgångspunkter och intressen som hovrätten särskilt har att beakta. Hovrätten, som i övrigt inte har någon erinran mot förslagen, lämnar följande synpunkter.

Avsnitt 6 – Skärpta straff för arbetsgivare och skadestånd till arbetstagare m.m.

De nya brotten exploatering av utländsk arbetskraft och olovlig handel med arbetserbjudanden m.m. kommer antagligen vara såväl svårupptäckta som svårutredda. Arbetstagaren och arbetsgivaren torde många gånger ha ett gemensamt intresse av att dölja upplägg om orimliga arbetsvillkor eller att en arbetstagare har fått köpa ett arbetserbjudande. Även om det är önskvärt att stävja missbruket av systemet för arbetskraftsinvandring kan det ifrågasättas hur effektivt de nya straffrättsliga regleringarna kommer motverka de problem som utredningen identifierat.

Vad avser kravet att ersättningen ska stå i uppenbart missförhållande till motprestationen efterfrågas förtydliganden om gränsdragningen mot det straffria området. I utredningen anges att legitima arbetsförmedlare eller personer som till rimliga avgifter hjälper en arbetskraftsinvandrare med tillståndsprocessen inte ska omfattas av straffbestämmelsen (s. 258). Av författningskommentaren tycks gränsdragningen mot det straffria definieras utifrån att ersättningen som tas ut är skäligen förhållande till tjänsten (s. 323). Den föreslagna

lagtexten kräver dock att ersättningen ska stå i *uppenbart* missförhållande till motprestationen. Av detta bör följa att även vissa ersättningar som är orimliga eller oskäligen faller utanför det straffbara området. Genom att begränsa straffbestämmelsen till de ersättningar som står i uppenbart missförhållande till motprestationen legitimeras därmed indirekt ersättningar som i och för sig är orimliga, men som endast står i missförhållande till motprestationen.

I handläggningen av detta ärende har deltagit hovrättspresidenten Anders Perklev, hovrättslagmannen Ragnar Palmkvist och tf. hovrättsassessorn Erik Håkansson, föredragande.

Anders Perklev

Erik Håkansson